

AVTAL

**MELLAN KONUNGARIKET SVERIGES REGERING OCH
KONUNGARIKET NORGES REGERING**

OM

EN GEMENSAM MARKNAD FÖR ELCERTIFIKAT

INGRESS

Efter avsiktsförklaringen den 27 juni 2008 om utvecklingen av en marknad för elcertifikat, överenskommelsen mellan den norska olje- och energiministern och den svenska näringsministern den 7 september 2009 om principerna för vidare utveckling av en gemensam marknad för elcertifikat och protokollet den 8 december 2010 om arbetet från hösten 2009 till december 2010 ingås detta avtal mellan Konungariket Sveriges regering och Konungariket Norges regering, nedan kallade *parterna*.

Parterna

HAR UPPFATTNINGEN att en gemensam elcertifikatsmarknad kommer att ge fördelar för båda parterna i arbetet med att främja förnybar elproduktion,

ÄR FAST BESLUTNA att finna lösningar som innebär att Norges inträde inte skapar osäkerhet för den etablerade svenska elcertifikatsmarknaden,

ERKÄNNER att ramarna för systemet måste genomföras i nationell lagstiftning hos varje part och att detta kommer att bidra till att skapa långsiktighet och tilltro till systemet,

ANSER att elcertifikatssystemet är en av flera faktorer som påverkar beslut om utbyggnad och att övriga ramvillkor är viktiga för att elcertifikatsmarknaden kommer att kunna verka på ett bra sätt och utifrån marknadsbaserade principer,

FRAMHÅLLER att hänsyn till andra allmänna intressen och natur- och miljöförhållanden ska tillvaratas vid utfärdande av tillstånden till de enskilda anläggningarna,

TAR HÄNSYN TILL att en utvidgning av marknaden inte ska störa den befintliga elcertifikatsmarknaden mer än nödvändigt och att hänsynen till försörjningstrygghet ska vara en viktig faktor i utvärderingen av en utvidgning,

HÄNVISAR TILL att ett välfungerande överföringsnät är nödvändigt för att ett gemensamt elcertifikatssystem ska bidra till ökad försörjningstrygghet på den nordiska marknaden och till besluten på de nordiska energiministermötena i Umeå 2008 och Köpenhamn 2010 där det framgår enighet om att arbeta för en fortsatt utbyggnad av nordiska strategiska överföringsförbindelser för elektrisk kraft,

ÄR UPPMÄRKSAMMA PÅ att villkoren för aktörer som önskar att etablera ny elcertifikatsberättigad produktion inte ska diskriminera på grund av nationalitet, med förbehåll för nationella regler om ägarskap av naturresurserna,

ÖNSKAR att etablera ett gemensamt system för att främja förnybar elproduktion genom en gemensam marknad för handel med elcertifikat,

ÄR ÖPPNA FÖR att elcertifikatsmarknaden senare ska kunna utvidgas till fler stater,

SER BEHOV AV att reglera mål och förpliktelse, utfärdande av elcertifikat, tilläggsstöd, utformning av kvotplikten, utbyte av information knuten till elcertifikatssystemet, samarbete om förvaltning och utveckling av systemet, koordinering av information som lämnas till marknaden, användningen av kontrollstationer för att diskutera och enas om väsentliga ändringar i regelverket för elcertifikat, samt upprättandet av gemensamma institutioner som tilldelas uppgifter i samband med genomförandet och vidareutvecklingen av samarbetet, och

HAR KOMMIT ÖVERENS OM FÖLJANDE:

DEL I INLEDANDE BESTÄMMELSER

Artikel 1 Definitioner

1. I detta avtal gäller följande definitioner:

- a) *elcertifikat*: ett bevis utfärdat av en part om att det har producerats en megawattimme elektrisk energi enligt nationella bestämmelser som tagits fram i enlighet med detta avtal,
- b) *förnybartdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om att främja användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och senare upphävande av direktiv 2001/77/EG och 2003/30/EG, som det framgår av EES-kommitténs beslut om införlivande i EES-avtalet,
- c) *kontrollstation*: genomförande av gemensamma utredningar och diskussioner mellan parterna om bland annat behov av ändringar eller justeringar i regelverket om elcertifikat,
- d) *annullering*: inlösen av elcertifikat för uppfyllelse av kvotplikt i enlighet med artikel 6 i detta avtal.

Artikel 2 Mål och förpliktelse

1. Det samlade målet för ny förnybar elproduktion inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden är 26,4 TWh till år 2020.
2. Parterna ska sträva efter att annullera elcertifikat motsvarande 13,2 TWh var för år 2020. Parterna ska sträva efter att det under perioden från och med den 1 januari 2012 till och med den 31 december 2035 ska annulleras elcertifikat motsvarande 198 TWh hos varje

part från anläggningar som blir godkända i enlighet med artikel 4 efter avtalets ikraftträdande.

3. Om någon av parterna önskar att ändra målet och förpliktelsen enligt punkterna 1 och 2 ska detta ske efter enighet mellan parterna och företrädesvis i samband med en kontrollstation i enlighet med artikel 8.1.
4. Om någon av parterna önskar att införa ett nytt mål för en ökning av den förnybara elproduktionen efter 2020 inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden, ska parten samråda med den andra parten, där bland annat effekterna för marknadsaktörerna och kvotfastställelse ska värderas. Parten kan därefter fatta beslut om att införa ett nytt mål förutsatt att ändringen inte ger orimliga konsekvenser för den andra parten.

Artikel 3

Gemensam elcertifikatsmarknad

1. Parterna inrättar en gemensam elcertifikatsmarknad från och med avtalets ikraftträdande. Den gemensamma marknaden innebär att varje part ska säkra att elcertifikat utfärdade i det ena landet ska kunna användas till att uppfylla kvotplikten i det andra landet.
2. Elcertifikat utfärdade i Sverige före ikraftträdandet av detta avtal ska kunna användas till att uppfylla kvotplikten i de båda länderna efter ikraftträdandet av detta avtal. Motsvarande gäller för anläggningar i den norska övergångsordningen som tilldelas elcertifikat efter ikraftträdandet av detta avtal. Elcertifikat för anläggningar som godkänns efter 2020 ska kunna omsättas på den gemensamma elcertifikatsmarknaden, så att de ska kunna användas för uppfyllelse av kvotplikten i de båda länderna fram till den 31 december 2035.
3. I enlighet med detta avtal ska varje part fastställa nationella bestämmelser om bland annat:
 - a) utfärdande av elcertifikat för elcertifikatsberättigad produktion som äger rum från och med avtalets ikraftträdande och till och med den 31 december 2035,
 - b) kvotplikt som uppfylls genom annullering av elcertifikat med sista annullering på fastställt annulleringsdatum under 2036.

DEL II: RAMAR FÖR EN GEMENSAM ELCERTIFIKATSMARKNAD

Artikel 4

Elcertifikatsberättigade

1. Kriterierna för att få rätt till elcertifikat bygger på principen om teknikneutralitet. Elcertifikat ska tilldelas för elproduktion baserad på förnybara energikällor och utgångspunkten för definitionen av förnybara energikällor ska vara den som anges i förnybartdirektivet. Innehavaren av en godkänd anläggning ska få utfärdat ett elcertifikat per megawattimme producerad elektricitet.

2. En part kan fortfarande bestämma att det kan utfärdas elcertifikat för produktion av elektrisk energi baserad på torv i anläggningar som är hemmahörande hos parten, som ska kunna omsättas på den gemensamma elcertifikatsmarknaden.
3. Anläggningar måste vara godkända i det enskilda landet innan elcertifikat kan tilldelas innehavaren. Det står varje part fritt att fastställa att anläggningar kan godkännas efter den 31 december 2020.
4. Innehavare av anläggningar som producerar el baserad på förnybara energikällor, som tas i drift efter att den gemensamma elcertifikatsmarknaden startat, ska få rätt att tilldelas elcertifikat i 15 år, dock inte längre än för år 2035.
5. Innehavare av anläggningar som producerar el baserad på förnybara energikällor, ska få rätt att tilldelas elcertifikat i 15 år, dock inte senare än för år 2035, för den ökade produktionen i samband med upprustning och utvidgning av anläggningarna.
6. Innehavare av anläggningar som ingår i Sveriges elcertifikatsmarknad vid avtalets ikraftträdande ska ha rätt att få tilldelning av elcertifikat i upp till 15 år från det att tilldelningsperioden startade i enlighet med de regler som gäller vid detta avtals ikraftträdande. Anläggningar som ingår i Norges övergångsordning, ska ha rätt att få tilldelning av elcertifikat i upp till 15 år från det att tilldelningsperioden startade.
7. Tilldelning av elcertifikat ska inte ske för anläggningar förutom de som nämns i punkterna 4 till 6. Regler om godkännande av anläggningar för tilldelning av elcertifikat, som är i kraft hos en part vid ikraftträdandet av detta avtal, eller antas i anslutning till detta avtals ikraftträdande, kan fortfarande fortsätta gälla men ska tillämpas restriktivt.
8. Efter ikraftträdandet av detta avtal ska varje part endast kunna anta nya eller ändrade kriterier på områdena som nämns i punkterna 5 och 7 efter att ha informerat kontaktpunkten som nämns i artikel 10 om förslaget. Efter att ha mottagit information kan den andra parten inom tre månader anmäla att frågan ska diskuteras i rådet i syfte att uppnå en ömsesidigt acceptabel lösning för båda parterna. Vid sådana tillfällen ska ändringen inte sättas i kraft förrän diskussion är genomförd och parterna har funnit en acceptabel lösning.
9. Om en part anser att tillämpningen av reglerna som nämns i punkterna 5 och 7 utvecklar sig på ett icke önskvärt sätt, ska frågan diskuteras i kommittén enligt artikel 12.

Artikel 5 **Tilläggsstöd**

1. Grundprincipen ska vara att elcertifikat ska utgöra tillräckligt stöd för att driva fram investeringar i anläggningar för förnybar elproduktion. Anläggningar bör därför inte få stöd utöver elcertifikat. Stöd från EU-institutioner ska emellertid kunna kombineras med elcertifikat.
2. Befintliga ordningar för investerings- eller driftstöd för elproduktion i anläggningar som tilldelas elcertifikat och som är i kraft hos en part vid ikraftträdandet av detta avtal, ska fortsätta att kunna gälla. Parterna ska inom sex månader från ikraftträdandet av detta avtal

informera kontaktpunkten hos den andra parten om vilka stödordningar som kommer att fortsätta och som har anmälts enligt EES-avtalets eller EU-rättens regler om statsstöd.

3. Eventuella framtida investerings- eller driftsstöd för elproduktion i anläggningar som tilldelas elcertifikat ska kunna beslutas av varje part efter samråd. Vid samråd ska bland annat konsekvensen av stödet diskuteras med sikte på att uppnå en ömsesidigt acceptabel lösning mellan parterna. Önskar parterna på egen hand att stödja en viss teknik, bör denna teknik inte även omfattas av elcertifikatssystemet.
4. Bestämmelserna i denna artikel ska dock inte tillämpas på befintliga eller eventuella framtida investerings- eller driftsstöd som parterna ger inom skattesystemet. Om en part begär att få information om ett sådant stöd inom skattesystemet ska den andra parten tillhandahålla den informationen. En part bör ta behörig hänsyn till den andra partens intressen och bör, såvitt avser eventuella framtida investerings- eller driftsstöd, inte frångå utgångspunkten i punkt 1 på ett sätt som väsentligt ändrar konkurrensvillkoren för elcertifikatsberättigad produktion i de två länderna.

Artikel 6

Kvotplikt och fastställande av kvoter

1. Varje part bestämmer själva vilka som är kvotpliktiga och vilken elförbrukning som ska ingå vid fastställelsen av kvoterna. Kvoterna för de enskilda åren ska fastställas med utgångspunkt i en linjär upptrappning fram till 2020.
2. Uppfyllelse av kvotplikt sker i huvudsak vid annullering av elcertifikat den 1 april varje år. Ett utfärdat elcertifikat är giltigt fram tills dess att det annulleras. Om det saknas elcertifikat vid annullering ska parterna ålägga den kvotpliktiga en avgift. Varje part ska eftersträva att fastställa en avgift som baseras på en struktur som är densamma i båda länderna.
3. Varje part ska lagfästa kvotplikt och kvoter för att uppnå målet och förpliktelsen enligt artikel 2. Justeringar och ändringar i en parts lagstiftning om kvotplikt och kvoter ska företrädesvis göras i samband med kontrollstationer. Varje part ska fastställa kvoter med sikte på att nå målet och förpliktelsen i artikel 2, och har rätt och skyldighet att göra nödvändiga justeringar i kvoterna fram till 2035 för att uppnå detta, efter samråd med den andra parten.

Artikel 7

Registerföring och tillsyn

1. Varje part ska upprätta ett system för utfärdande, överföring och annullering av elcertifikat. Parterna ska samordna information som registreras på elcertifikaten.
2. Varje part ska utse en registeransvarig som för ett elektroniskt register över elcertifikat. Registren ska vara utformade så att elcertifikaten kan utfärdas, överföras och annulleras på lika villkor hos båda parterna.

3. Varje part ska ställa krav på korrekta mätvärden som grund för tilldelning av elcertifikat.
4. Varje part ska utse myndigheter som godkänner anläggningar och utövar tillsyn av utfärdande av elcertifikat, kvotpliktiga aktörer och följer utvecklingen på marknaden.
5. Parterna ska i det fall en registeransvarig inte själv är en offentlig myndighet utse en myndighet som utövar tillsyn av verksamheten hos den registeransvarige.
6. Offentliggörande av information till den gemensamma elcertifikatsmarknaden ska samordnas av parterna.
7. Parternas energimyndigheter ska i en gemensam rapport minst en gång om året sammanställa statistik och analysunderlag om utvecklingen på den gemensamma elcertifikatsmarknaden. Rapporten ska presenteras för det råd som nämns i artikel 11.

Artikel 8 **Kontrollstationer**

1. Rådet enligt artikel 11 fastställer tidpunkter för kontrollstationer. Den första kontrollstationen ska äga rum senast före utgången av 2015. Om inte rådet fastställer något annat ska kontrollstationerna därefter äga rum vart fjärde år.
2. Parternas beslut om förhållanden som berör väsentliga ramvillkor för elcertifikatsmarknaden ska företrädesvis ske vid kontrollstationer.

Artikel 9 **Informationsutbyte och kommunikation till elcertifikatsmarknaden**

1. Parterna ska underrätta rådet vid ändringar av generella ramvillkor som väsentligt kan påverka konkurrensförhållandena på den gemensamma elcertifikatsmarknaden. Detta gäller särskilt:
 - a) ändringar i koncessionspolitiken för anläggningar som producerar förnybar elektrisk energi,
 - b) principerna för fördelning av kostnaderna mellan producent och nätägare för att ansluta ett kraftverk till nätet,
 - c) lagändringar som kan påverka elcertifikatsmarknaden.
2. I övrigt ska parterna säkra utbyte av relevant information om elcertifikatssamarbetet.
3. Parterna ska etablera en gemensam kommunikationsstrategi för åtgärder som är av betydelse för aktörerna på marknaden, för att skapa transparens på marknaden och likabehandling vid offentliggörande av marknadsrelevant information.
4. Parterna ska säkra att marknadspåverkande information offentliggörs som fastställs i punkt 3.

DEL III: INSTITUTIONER

Artikel 10 Kontaktpunkt

Kontaktpunkt i enlighet med artikel 4.8, artikel 5.2 och artikel 13.2 ska vara det fackdepartement som är ansvarigt för elcertifikat hos respektive part.

Artikel 11 Råd

1. Parterna ska inrätta ett råd för att säkra att det gemensamma elcertifikatssystemet fungerar och utvecklas i enlighet med detta avtal. Rådet ska bestå av representanter på departementsnivå. Varje part ska ha minst en representant i rådet. Varje part har en röst i rådet och rådet fattar beslut med enighet.
2. Rådet ska bland annat underlätta för planering och genomförande av kontrollstationer, löpande uppföljning av utvecklingen på elcertifikatsmarknaden, analysera eventuella behov av vidareutveckling av regelverket för det gemensamma elcertifikatssystemet, utbyta information och utarbeta en gemensam kommunikationsstrategi i enlighet med artikel 9 och möjliggöra att frågor diskuteras utan att tvistlösningsmekanismen som nämns i artikel 16 används.
3. Rådet ska sammanträda minst en gång om året, om inte rådet fastställer något annat. Om det finns särskilda skäl ska en part kunna kräva att rådet ska sammanträda inom 30 dagar. Rådet ska underställas ytterligare bestämmelser som de två parterna från tid till annan ska vara eniga om. Parterna kan i rådet ta upp varje enskild fråga som har att göra med avtalets genomförande och tillämpning.

Artikel 12 Kommitté

1. Parterna ska inrätta en kommitté med representanter från varje lands myndigheter som är utsedda i enlighet med detta avtal. I kommittén ska parternas energimyndigheter informera varandra och diskutera utformningen och tillämpningen av regelverk i enlighet med artikel 4.9.
2. Rådet fastställer kommitténs arbetsordning.
3. Representanterna i kommittén ska tillhandahålla det underlag som är nödvändigt för att kommittén ska kunna utföra sina uppgifter.
4. Oenighet i kommittén ska hänskjutas till rådet.
5. Varje part ska säkras full insyn och tillgång till dokument hos kommittén.

DEL IV: SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 13

Förhållande till tredje part

1. Förfrågningar från tredje land om att delta i elcertifikatsmarknaden ska värderas av parterna gemensamt. Tillträde för tredje land till elcertifikatsmarknaden och fastställande av villkoren för detta kräver enighet mellan parterna.
2. Om en av parterna önskar att i elektricitetssektorn använda sig av möjligheterna enligt förnybartdirektivets artikel 7 eller 9 om gemensamma projekt med andra stater ska parten informera kontaktpunkten hos den andra parten enligt artikel 10 om planerna. Sådana gemensamma projekt kan äga rum om den andra parten inte inom 3 månader efter att information har mottagits anmäler att diskussion ska ske i rådet, med sikte på att nå en ömsesidigt acceptabel lösning för parterna. I sådana fall ska planerna inte genomföras förrän diskussion är genomförd och parterna har funnit en acceptabel lösning.

Artikel 14

Anmälan enligt förnybartdirektivet

1. Parterna ska utarbeta en gemensam anmälan om elcertifikatsmarknaden i enlighet med förnybartdirektivet.
2. Rapporteringen i enlighet med förnybartdirektivet ska baseras på att elproduktionen från de anläggningar som ingår i den gemensamma elcertifikatsmarknaden ska fördelas så att vardera parten erhåller 50 procent. Vid rapportering av måluppfyllelse enligt förnybartdirektivet ska uppgifter om utfärdade elcertifikat i respektive stater för anläggningar som tagits i drift efter detta avtals ikraftträdande användas, med avdrag för den torvbaserade produktionen av elektrisk energi.
3. Om det tillkommer ny torvbaserad produktion av elektrisk energi, eller om innehavare av anläggningar som inte nämns i artikel 4.4 och 4.5 får tilldelning av elcertifikat, kommer avdrag av denna att ske i världlandets resultat vid rapportering till EU-kommissionen eller EFTA:s övervakningsorgan. Elcertifikatsberättigad produktion från sådana anläggningar kan därför utgöra maximalt 13,2 TWh för det enskilda landet.

Artikel 15

Upphörande och ändringar

1. Detta avtal upphör att gälla den 1 april 2036.
2. Varje part kan skriftligen anmäla till den andra parten om sin avsikt att säga upp avtalet före den 1 april 2036. En sådan anmälan ska innehålla en redogörelse för intentionen att säga upp avtalet samt följas av förhandling mellan parterna om reglering av de mellan parterna utestående förpliktelserna, i syfte att nå en ömsesidigt acceptabel lösning för parterna inom kortast möjliga tid. Detta avtal upphör inte att gälla förrän parterna har nått en sådan överenskommelse.

3. Varje ändring av detta avtal, inklusive ändringar enligt artikel 2.3, artikel 13.1 och artikel 15.2 ska godkännas av varje part och träder i kraft vid den tidpunkt när de båda parterna har anmält till varandra genom notväxling att deras inhemska konstitutionella krav är uppfyllda.

Artikel 16 **Tvistlösning**

1. Uppstår tvist om tolkning eller tillämpning av detta avtal, ska parterna genom förhandling söka att lösa tvisten. Om tvisten inte kan lösas genom förhandlingar, ska den i första hand avgöras av en skiljenämnd om den andra parten kräver det.
2. Skiljenämnden ska bestå av tre skiljemän, om inte parterna är eniga om fler. Varje stat utser en skiljeman. Den eller de återstående skiljemännen utses av parterna gemensamt, och ska inte vara norsk eller svensk medborgare eller bosatt i Norge eller Sverige. Parterna ska gemensamt utse skiljenämndens ordförande. Vid olika uppfattningar i skiljenämnden, gäller den uppfattning som majoriteten av skiljemännen enas om. Varje stat täcker hälften av kostnaderna för skiljenämnden. I övrigt svarar respektive stat för sina kostnader i skiljenämndsförandet. Om parterna inte blir eniga om utnämning av skiljemännen kan en part kräva att dessa utses av presidenten för den permanenta skiljedomstolen i Haag.
3. Om en av parterna i stället kräver att tvisten ska avgöras i enlighet med reglerna för den permanenta skiljedomstolen för tvister mellan två stater av den 20 oktober 1992, ska detta ske.

Artikel 17 **Ikraftträdande m.m.**

1. Detta avtal träder i kraft den 1 januari 2012 om båda parterna senast den 31 december 2011 har anmält till varandra genom notväxling att deras inhemska konstitutionella krav är uppfyllda och om EES-kommitténs beslut om att införliva förnybartdirektivet i EES-avtalet har trätt i kraft.
2. Om detta avtal inte träder i kraft den 1 januari 2012, ska det träda i kraft den första dagen i den andra månaden efter det att de båda parterna har anmält till varandra genom notväxling att deras inhemska konstitutionella krav är uppfyllda, och om EES-kommitténs beslut om införlivande av förnybartdirektivet i EES-avtalet har trätt i kraft senast den 1 juni 2012.
3. Om detta avtal träder i kraft efter den 1 januari 2012, ska tilldelade elcertifikat fram till ikraftträdandet ingå i enlighet med den norska övergångsordningen för godkännande av elcertifikatsberättigade anläggningar och den befintliga elcertifikatsmarknaden i Sverige. Elcertifikatsberättigad produktion i anläggningar som godkänns efter den 1 januari 2012 och fram till ikraftträdandet, kommer att dras av i förhållande till varje parts mål och förpliktelse enligt artikel 2.1 och 2.

4. Detta avtal ska gälla för det geografiska område som EES-avtalet tillämpas på hos varje part.

Till bekräftelse härav har undertecknande, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat detta avtal.

Utfärdat i Stockholm den 29 juni 2011 i två exemplar, på svenska och på norska, vilka båda texter är lika giltiga.

För Konungariket Sveriges regering

För Konungariket Norges regering
